

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Vicarijs ab Apamiensi Capitulo electis alij à Tholosano Archiepiscopo oppositi, sed nullo jure. Nova, & sæva persecutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

æquè illos angebat, quàm quòd viderent, Beneficia titulo Regaliæ perinde ac si Ecclesia vacasset, indignis conferri; quæ pœna nova omnino erat, & nunquam audita: nec tam Episcopos, quàm Ecclesias, Deumque spectabat, ingenti animarum clade. Quippe Episcopus Apamiensis Canonicos suos sub Regula D. Augustini ad illud vitæ genus reduxerat, quod in primitiva Ecclesia olim florebat, abdicatis videlicet patrimonijs, & nullâ temporalium curâ. Toti ergo in animarum salutem, & virtutes incumbebant eâ professione dignas; nec major alibi, quàm in ea Ecclesia ardor sanctitatis. At verò Antistite rebus suis spoliato, alij ex delectu Regij Confessarij catervatim irruerant, non animarum, sed honoris, quæstusque avidi, quique assumptâ tesserâ, *bilaris societatis*, ludis, epulisque, & amatorijs cantibus noctes ducebant, ac illis ipsis, qui eos delegerant, pudori erant. Ergo, ut dixi, nova hæc, nullisque sæculis audita pœnâ non tam Episcoporum culpæ, si quæ fuerant, quàm Ecclesiæ plectebantur, & majori animarum, quàm facultatum damno; crevitque malum Episcopi morte. Is ærumnis confectus est, cum prius ad Regem litteras dedisset, quibus rogabat, monebaturque, pulcherrimo Libertatis & reverentiæ temperamento.

III. Expletis funebribus, & corpore in sepulchrum illato, Capitulum convenit, & Vicarios Generales, dum novus Episcopus optaretur, Daubaredum, & P. Rech elegere. Daubaredus cum Archiepiscopum Tholosanum convenisset, humaniter acceptus est, permittisq; officio fungi: datæ etiam ad Regalistas litteræ, quibus monebantur, ut contenti proventus accipere, sacris officijs in Ecclesia Apamiensium abstinerent, ne materia novis tumultibus præberetur: quod cum illi neglexissent, adessentque Vesperis, Daubaredus defuncti Antistitis vestigijs, & exemplo inhærens, censuris obstinatos perstringit, nec multò post exilium illi, & carceres decreti, imperio Regis. Eadem fortuna Recho fuit. Is ad Aquas Augustas (vulgò Acqs) relegatus haud procul Burdigalâ; quò cum pervenisset, ad carceres raptus est à Præfesto Aquitaniæ, tamque inclementer habitus, ut ne panis quidem suppeteret, præter buccellas à militibus mendicatas. Cerles Capituli electione Daubaredo susceptus est; sed isto velut usurpatæ potestatis ab ijs

M

accusato,

accusato, qui nuper anathemate percussi fuerant, Archiepiscopus Tholosanus Fortassinum quendam suum eleemosynis præfectum Vicarium Generalem, ac Officiale[m] jubet. At Cerles libello palam proposito dignitatem suam vindicare, Archiepiscopo injustitiæ notato; quippe nullum Metropolitanum in Dioccesin vacantem jus esse, nisi Capitulo aut negligentia, aut malitia delinquente. (a) Neutrum verò contigisse: aut si quæ esset, vocandas partes, causamque, & factas Vicariorum electiones examinandas fuisse, pro quarum valore præsumant, nisi contrarium probetur: nunc verò nec vocatis partibus, nec exploratâ causâ, electiones subverti, electos turbari, & alienos, ignotosque submitti, sicque Ecclesiam Apamiensem recentibus adhuc lacrymis, viduamque, novo schismate funestari: niti Archiepiscopum, ejusque sententiam vanis rationibus, & ab adversario suggestis, videlicet, invalidas fuisse Vicariorum electiones; quippe Regalista quodam (b) præterito; cæterum hunc nominatim excommunicatum fuisse, tanto censuræ neglectu, ut ne absolvi quidem curasset: præterea neque ex numero Capitularium esse, quippe alterius instituti socium, & Canonicorum Regularium vitam ne Tyrocinio quidem expertum; non ergo ad Conventum Regularium vocari debuisse, nec ejus absentia electiones irritas fieri. Hæc à Vicario Apamiensi tantâ ratione dicebantur, ut negari haud possent; & planè Archiepiscopum Tholosanum movere, ut Fortassino suo personam adimeret, tam malè in theatro comparentem: quæsitum tamen colores, artesque aulis notæ celando pudori; cum enim exilia, carceres, prædationes, equitum turmæ, & quidquid in hostes parari solet, nullo sacrorum Ordinum, & Canonicorum, ac sexûs discrimine admoverentur, & reos faceret vel sola amicitia defuncti Antistitis; Fortassinus velut tædio ærumnarum, & quòd coactum se diceret, Vicariatu abijt: ipsæ sacræ Virgines oblatum à Fortassino Confessarium recusarunt, malle se, dicentes, *semel in anno ad Ecclesia præscriptum expiari, quàm ignoto, intrusoque subijci*: tanto majori dedecore, quòd à fæminis, & ideò procul vindictam. Fortassino solum verterente, novum à Parlamento Parisiensi decretum, quo Canonici Apamienses intra triduum convenire, & viduæ Ecclesiæ Vicarium

(a) cap. Ecclesiæ. de suppl. neglig. Prælat. in 6. junctâ Gl. (b) Vulgò M. sc. Juge

rium dare jubebantur, nisi facerent, Metropolitanum suppleturum: nec multò post Tholosanus Archiepiscopus rescribit: *Quia ex Parlamenti præscripto Canonici Apamienses non convenissent, nec Vicarium vacanti Ecclesia dedissent; se vices negligentium supplere, & Episcopum Leonensem Vicarium destinare.* Recusavit Leonensis, noluitque implicari tam feodo operi; cum enim ad Episcopatum Apamiensem multò Leonensi opulentiozem nominatus à Rege esset, jam se itineri Parisios accinxerat, viamque inierat, ignarus videlicet omnium, quæ Apamijs contigerant. Ubi ea intellexit, iter continuo vertit, recusavitque generoso contemptu infulas tam indignè jactatas. Cum ergo Vicarij alij deessent, is, qui crucem Archiepiscopo præferre solebat, Vicarius datur, perinde, ac si ejusdem momenti res esset crucem præferre, & Ecclesiam regere. Cæterum tam inconcinne hic ludus agebatur, sive is casus, sive imprudentia fuerit, ut nemo risu temperaret, artificio nimis patente. Jubebantur Apamienses Canonici intra triduum convenire, cum tamen constaret aut inclusos, aut proscriptos esse, totamque Galliam exilijs implere; qui ergo convenirent? & tamen velut neglexissent, novis à Tholosano Vicarijs eorum Ecclesia gravabatur, exauctoratis, quos nuper, valideque elegerant; ligati ergo, retentique jubebantur incedere, & quia non poterant, pœnas dabant, velut contumaces, inertesque. Quid rogo apud Americos Brasilasque fieri poterat inclementius? & tamen factum est aliud, quod nulla Posteritas crederet, & Gallia factum inhorruit. Johannes Cerles Capituli electione Daubaredo, & Recho Vicarius successerat, nec dubitari poterat, quin legitimus esset, Tholosano, ut vidimus, nullo jure obnitente, accessitque Romani Pontificis confirmatio, Tholosanum intentato anathemate prohibentis, ne quietum turbaret; at hoc ipsum, quod remorari tantum Præsulem debebat, multò magis accendit. Scribit Parlamento Tholosano, ut in Cerlen, ejusque pertinaciam inquirat, cumque eâ pœnâ plectat, quæ alios exemplo terreat, & obedientiæ moneat. Nemo dubitabat ijs verbis ultimum supplicium innui; nec tamen aliâ culpâ gravabatur, quàm quòd innocens esset, & juramenti Ecclesiæ suæ, ac Pontifici Romano præstiti memor, retinensque; omnes ergo judicium recusabant, in quo aut damnari innocentia, aut offendi Tholosanus deberet. Addun-

Gallia
Indicata
Gall
230

tur aliæ, & ferociore litteræ, quibus ignaviam, morâsq̃ incuſabat, urgebátque judicium feſtinari. Territi Judices, & dicta ſententiæ dies. Adfuit Archiepiſcopus, & vultu minaci, ac funeſta promittente aulam inveſtus, vehementi oratione in Vicarium Apamienſem declamavit, eo digreſſo, omnium votis damnatus ad mortem eſt. Ferunt ex judicibus unum aſſurrexiſſe, & his verbis collegas allocutum: *Nemo deinceps magnam timoris vim, mirâmq̃ eſſe negaverit: ecce enim, quem omnes innocentem creditis, omnes damnatis!* Nec clementior executio fuit, cum enim Vicarius aut lateret, aut dilapſus eſſet, ejus ſimulacrum paleis, & centonibus ſuffultum, & ne quid ludibrio abeſſet, religioſo amiculo tectum plauſtro imponunt, totâque Civitate circumducunt, & tandem eo loco, quo puniri ſolent malefici, aut laqueo, aut gladio finiunt: nihil poterat Londini, aut Genevæ ſævius fieri; ſed omnia ſuperabat, Religioſum, & Sacerdotem plecti accuſante Archiepiſcopo: nec facile par exemplum reperies; hætenus enim veniam reis impetrare, non urgere ſupplicium, Episcopis mos erat, niſi fortè plus in hominem innocentem, quàm reum licebat, & quòd Romæ abſolute eſſet, delictum onerabat. Additum ſententiæ fuerat, ut effigies Joannis Cerles magni Vicarij, Apamijs, alijsq̃ præcipuis Eccleſijs eodem ſupplicio afficeretur, quod etiam factum: illud Apamijs contigit memoratu dignum, ut videlicet Liſtor Apamienſis nocte intempèſtâ cum uxore auſugeret, ne ſe tanto facinore impiaret; adeò ultimæ etiam fortis homines pudebat tam indignæ ſententiæ.

IV. Hæc in Gallijs, & præſertim Tholoſano Archiepiſcopatu agitabantur; quibus ab Archiepiſcopo Pariſienſi non diſpar infortunium acceſſerat. Caronæ Vico agri Pariſini Monafterium viſitur: illic ſacræ Virgines degunt, Congregationis B. Virginis Ordinis Canonicorum Regularium S. Auguſtini, Auctore Petro quodam Fourier ejuſdem inſtituti viro, & notæ in Lotharingia pietatis. Earum aliquæ bellis Lotharingiam vaſtantibus in Belgium migrârunt, ubi cum Aurelianenſi Duciffæ inſigni morum innocentia placuiſſent, eandem extincto Richelio Cardinali in Galliam comitatæ, haud procul Pariſios confedere; illic ſuis ſumptibus Monafterium Duciffæ erexerat, (a) & dote inſtruxerat, impetra-

(a) Anno 1643.